

ЗМІСТ

Новини та події:	
Відкритий лист	4
Співпраця з державними органами	5
Практичні рекомендації	6
Діяльність обласних асоціацій	6
Рада ПЗВ	7
Навчання кредитних спілок	7
Акція «Дамо позитив!»	8
Новини державних органів	11
Роз'яснення ДПА:	
Хто вважається податковим агентом та які обов'язки він має?	16
ДПА роз'яснила порядок проведення фактичних перевірок	18
Судова практика:	
«Куріння заборонено!»: про застосування до кредитних спілок штрафних санкцій (постанова суду)	20
Донецький суд ухвалив рішення в справі щодо відмови кредитній спілці у видачі ліцензії	22
Графік заходів	26

У № 1 (16) за грудень 2010 — січень 2011 року було допущено помилки:
на стор. 6 *Держфінпослу* слід читати як *Держфінпослуг*,
на стор. 19 речення «Відтепер це видання члени ВАКС будуть отримувати щотижня» слід читати як «Відтепер це видання члени ВАКС будуть отримувати щомісяця».

«ВІСНИК КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ»
№ 2 (17) лютий 2011 року
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 13983-2956Р

Засновники: Всеукраїнська асоціація кредитних спілок, Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів».
Видавець — ФОП Нагребельна Г. О.

Головний редактор — Анна Нагребельна

Адреса редакції: вул. М. Раскової, 23, оф. 2186, м. Київ, 02660, Україна
Тел./ф.: (044) 390-32-84.

При передруку частини або всього матеріалу, посилання на «Вісник кредитної кооперації» обов'язкове.

Відкритий лист

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ВАКС ДО ЧЛЕНІВ КРЕДИТНИХ СПІЛОК-ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ТА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

лютий 2011 року

**Членам кредитних спілок-громадянам України
Засобам масової інформації**

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Не пройшло і місяця з моменту безпідставної заяви Міністра внутрішніх справ України щодо нецільності подальшої діяльності кредитних спілок. І знову резонансний інформаційний привід — Генеральною прокуратурою України затримано високопоставленого чиновника Держфінпослуг та відкрито кримінальну справу за одержання хабара від голови наглядової ради однієї з кредитних спілок м. Одеси.

Сподіваємось, що на цей раз не буде гучних заяв щодо ринку кредитних спілок в цілому, а натомість буде надана чітка правова оцінка конкретним діям всіх фігурантів цієї справи.

В свою чергу, Всеукраїнська асоціація кредитних спілок, яка представляє інтереси більш як 150 кредитних спілок України, вважає за потрібне заявити таке.

Не перший рік кредитні спілки України потерпають від суцільного потоку негативу з боку засобів масової інформації. Ми усвідомлюємо, що першопричиною такого стану справ є діяльність кількох десятків структур, що за своєю суттю не мають нічого спільного з класичною кредитною кооперацією і є ризиковими бізнес-проектами окремих осіб, які, реалізуючи сумнівні фінансові схеми, утворюють негативний публічний фон для сприйняття громадськістю всього кредитного руху.

Проте, **переважна більшість із 700 кредитних спілок працює стабільно і прозоро.**

Ці кредитні спілки успішно пережили фінансову кризу і залишаються сьогодні єдиним джерелом фінансової підтримки для сотень тисяч малозабезпечених громадян країни. Вони кредитують на соціальні, споживчі та підприємницькі цілі, вчасно і безперешкодно повертають вклади, послідовно дотримуються у своїй діяльності міжнародних принципів кредитно-кооперативного руху.

Станом на кінець 2010 р. загальне членство кредитних спілок перевищувало 1,5 млн осіб, з яких понад 70 тисяч громадян України-членів кредитних спілок вклали на депозитні рахунки 1,7 млрд гривень, а близько 336 тисяч мали кредити на загальну суму 2,74 млрд грн.

Загальновідомо, що будь-який штучно створений публічний конфлікт чи необґрунтоване негативне подання інформації з боку засобів масової інформації розхитує ситуацію на фінансовому ринку, дестабілізує діяльність кредитних установ, руйнує довіру до них з боку споживачів їх послуг. Тому ВАКС закликає всіх причетних до формування громадської думки професійно, неупереджено та зважено відноситися до своїх дій та висловлювань, а самих громадян — об'єктивно та усвідомлено оцінювати стан справ на основі підтверджених фактів, а не гучних заяв та поверхневих сенсаційних повідомлень.

Користуючись нагодою, ВАКС висловлює глибоку вдячність переважній більшості журналістів та членів кредитних спілок саме за таке розуміння професійного обов'язку та виявлення громадянської позиції у непоодиноких випадках публічних провокацій чи виплескування негативної інформації щодо діяльності національного кредитного руху. Натомість пропонуємо об'єднати наші зусилля заради реального очищення ринку кредитних спілок від нечисленних шахраїв, а відповідних державних органів — від недобросовісних та безвідповідальних чиновників.

Довідково.

Звітність членів ВАКС підтверджує той факт, що кредитний рух в цілому успішно пройшов випробування кризою і сьогодні демонструє тенденцію до зростання і оздоровлення.

У порівнянні з 2009 роком, у 2010 році в кредитних спілках-членах ВАКС активи зросли на 4,5 % і склали 827 млн грн, капітал збільшено на 10,5 %, що в підсумку склало 190,7 млн грн, кількість вкладників зросла на 3,6 % і нараховує 34,4 тисячі громадян, вклади на депозитних рахунках зросли на 1,8 % і склали 571,9 млн грн. І, не зважаючи на те, що позичальників у кредитних спілках поменшало в порівнянні з 2009 роком на 3,7 %, загальна сума кредитів, наданих членам ВАКС, збільшилась на 7,2 % і склала суму 779,8 млн грн.

Співпраця з державними органами

ВАКС ВИСЛОВИЛА СВОЄ СТАВЛЕННЯ ДО ПРОЕКТУ ДЕРЖФІНПОСЛУГ, ЯКИЙ СТОСУЄТЬСЯ РЕГУЛЯТИВНИХ ЗБОРІВ У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) 2 лютого направила до Держфінпослуг лист, де висловила своє ставлення до оприлюдненого проекту розпорядження «Про погодження проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові

послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (**щодо регулятивних зборів у сфері регулювання ринків фінансових послуг**).

Зокрема, у листі ВАКС зазначила, що пропозиції, наведені в запропонованому проекті розпорядження «Про погодження

проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», вважає передчасними й такими, що потребують суттєвого доопрацювання з метою досягнення поставлених цілей щодо покращення регуляторної та наглядової діяльності державних органів на ринках фінансових послуг України.

Повний текст листа читайте на сайті ВАКС (*новина від 3 лютого 2011 р.*).

ЗВЕРНЕННЯ ДО МІНЮСТУ З ПРИВОДУ ПОЛОЖЕННЯ ДПА ЩОДО РЕЄСТРАЦІЇ НЕПРИБУТКОВИХ УСТАНОВ

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (далі — ВАКС), яка є неприбутковою організацією та об'єднує понад 150 неприбуткових організацій-кредитних спілок, звертає увагу Міністерства юстиції на невідповідність окремих вимог Положення про Реєстрацію непри-

буткових установ та організацій нормам, установленим Податковим Кодексом та іншими нормативно-правовими актами України. З текстом листа ознайомлюйтеся на сайті ВАКС (*новина від 10 лютого 2011 р.*).

ЗВЕРНЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЗА РОЗ'ЯСНЕННЯМИ ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок та об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» звернулися з проханням надати роз'яснення по окремим питанням застосування положень Податкового кодексу України.

З питаннями, які поставили ВАКС і ПЗВ у своєму листі, ознайомлюйтеся на сайті ВАКС (*новина від 15 лютого 2011 р.*).

ЛИСТ ДО ДЕРЖФІНПОСЛУГ СТОСОВНО

ПРОЕКТУ РОЗПОРЯДЖЕННЯ «ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПЛАТИ ЗА ВИДАЧУ ЛІЦЕНЗІЙ»

У листі до Держфінпослуг щодо проекту розпорядження «Про встановлення плати за видачу ліцензій» Всеукраїнська асоціація кредитних спілок звернула увагу Голови Держфінпослуг на те, що про-

позиції асоціації, надані до проекту, не були враховані, хоча вони стосувалися не тільки розмірів плати за ліцензію, а й невідповідностей у проекті змін, а саме: уточнення по оплаті за безстрокові та строкові ліцензії для кредитних спілок (ВАКС були надані конкретні пропозиції формулювання пунктів проекту змін до розпорядження № 188). Тому ВАКС звернулася до Держфінпослуг з проханням

надати інформацію:

- чи враховані зауваження Держпідприємництва до проекту Змін до Ліцензійних умов;
- чи передано затверджений і погоджений проект Змін на державну реєстрацію в Міністерство юстиції України та в якій редакції.

З повним текстом листа ознайомлюється на сайті ВАКС (новина від 15 лютого 2011 р.).

Практичні рекомендації

ФАХІВЦІ ВАКС І НЕЗАЛЕЖНІ ЕКСПЕРТИ РОЗРОБИЛИ ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СКЛИКАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЧЕРГОВИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЧЛЕНІВ КС

За підсумками семінару «Практичні аспекти здійснення корпоративного управління в кредитних спілках», завдяки роботі фахівців ВАКС і незалежних експертів, розроблено Практичні рекомендації

щодо скликання та проведення чергових загальних зборів членів кредитної спілки. У цих рекомендаціях, зокрема, йдеться про аспекти, на які потрібно звернути увагу при скликанні чергових зборів. Також подано

зразок Протоколу засідання спостережної ради кредитної спілки, примірний Протокол чергових загальних зборів членів кредитної спілки, примірний зразок Довіреності члена кредитної спілки.

Члени ВАКС можуть ознайомитися з цими рекомендаціями в закритій частині сайту — у розділі «Методичні рекомендації ВАКС».

Діяльність обласних асоціацій

КОНФЕРЕНЦІЯ АСОЦІАЦІЇ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ЛУГАНЩИНИ

У місті Луганськ 16 лютого 2011 р. відбулася Конференція Асоціації кредитних спілок Луганщини.

Рішення про проведення конференції було ухвалено на засіданні Правління Асоціації 30 листопада 2010 р. На Конфе-

ренції підбили підсумки за минулий, 2010, рік і затвердили план роботи Асоціації на 2011 рік.

На Конференцію Асоціації кредитних спілок Луганщини було запрошено представника ВАКС, юрисконсульта Надію Волотовську. Юрисконсульт відповів на питання, які надійшли до ВАКС від членів Асоціації кредитних спілок Луганщини щодо правових аспектів діяльності кредитних спілок. Здебіль-

шого представників кредитних спілок цікавили питання щодо застосування положень Податкового кодексу України, Закону України «Про захист персональних даних» і Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», а також щодо роботи з контролюючими, судовими органами та виконавчою службою.

Рада ПЗВ

ВІДБУЛОСЯ ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ РАДИ «ПРОГРАМИ ЗАХИСТУ ВКЛАДІВ»

23 лютого 2011 року відбулося чергове засідання Ради Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» (ПЗВ). Окрім членів Ради в засіданні барили участь члени ревізійної комісії та Президент «Програми захисту вкладів». На цьому засіданні було розглянуто ряд питань щодо розвитку й організації роботи «Програми захисту вкладів». Зокрема:

I. Статусу учасника об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» набули кредитні спілки:

- «Дія» (м. Мена, Чернігівська область),
- «Корюківська» (м. Корюківка, Чернігівська область).

II. Статусу кандидата в учасники об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» набули кредитні спілки:

- «Академія» (м. Вінниця),
- «Капітал» (м. Мелітополь, Запорізька область).

III. Відповідно до поданої заяви статусу учасника «Програми захисту вкладів» позбавлена кредитна спілка «Оберіг» (м. Малин, Житомирська область).

IV. Розглянуто фінансовий звіт про діяльність ПЗВ у 2010 році, визначено аудитора, який проводитиме перевірку діяльності ПЗВ за 2010 рік, затверджено бюджет ПЗВ на I квартал 2011 року.

V. У рамках договору про співпрацю між «Програмою захисту вкладів», «Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок» та «Українською об'єднаною кредитною спілкою» від 23 квітня 2011 року, Президент ВАКС Вікторія Волковська інформувала про результати роботи з Держфінпослуг по опрацюванню нормативно-правових актів, які регламентують діяльність кредитних спілок; стан справ з «переліцензуванням»; взаєминами з центральними органами виконавчої влади в частині реалізації заходів, що впливають з результатів висновку тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України що-

до розслідування стану справ у системі кредитної кооперації.

VI. Економіст з фінансової роботи Ірина Сітнікова доповіла про результати роботи кредитних спілок-учасників «Програми захисту вкладів» у IV кварталі 2010 року та 2010 році загалом. Станом на 20 лютого 2011 року всі кредитні спілки «Програми захисту вкладів» подали звітні дані до ПЗВ.

За результатами 2010 року кредитні спілки «Програми захисту вкладів» продемонстрували невелике зростання по основним балансовим показникам у порівнянні з 2009 роком:

- активи — 506 347 801 грн (+11,2 %);
- кредити, надані членам КС, — 458 258 500 грн (+12,8 %);
- залучені внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки — 344 982 677 грн (+8,1 %);
- капітал — 118 433 232 грн (+17,9 %).

Детальніша інформація доступна для учасників «Програми захисту вкладів» у закритій частині сайту ПЗВ.

Навчання кредитних спілок

СЕМІНАР ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ

22 лютого 2011 р. відбувся семінар на тему: «Податковий кодекс: особливос-

ті застосування». У цьому семінарі взяли участь 35 представників кредитних спілок-учасників «Програми захисту вкладів». Під час семінару було розглянуто такі питання:

I. Загальні положення Податкового кодексу:

1. Основні поняття. Принципи.
2. Права й обов'язки податкової та платників податків.
3. Податкова адреса. Листування з податковою. Податкові консультації.
4. Зберігання та відновлення втрачених документів.

II. Адміністрування податків:

1. Види податків. Елементи податків.
2. Реєстрація платника податку. Реєстрація кредитної спілки як неприбуткової організації.
3. Податкова звітність. Податкові декларації. Самостійне вивчення помилок.

III. Особливості справляння окремих видів податків:

1. Податок з доходів фізичних осіб.
2. Податок на прибуток підприємств.
3. Екологічний податок.

IV. Перевірки дотримання податкового законодавства України:

1. Права й обов'язки податкової служби та платника податків.

2. Запити податкової служби. Зустрічні звірки.
3. Види перевірок.
4. Порядок проведення перевірок.
5. Оформлення результатів перевірок.

V. Оскарження рішень та дій податкової інспекції.

VI. Відповідальність. Застосування штрафних санкцій за порушення податкового законодавства України. Застосування пені.

Доповідачами на семінарі були працівники «Програми захисту вкладів»:

Віктор Рудий — юрисконсульт «Програми захисту вкладів»,

Віталіна Куциба — заступник голови правління «Програ-

ми захисту вкладів»,

Іван Вишневецький — голова правління Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів»

Під час семінару було обговорено практичні аспекти, пов'язані з оподаткуванням доходів кредитних спілок і членів кредитних спілок.

Окрему увагу приділили податковим відносинам, які регулює Глава 3 Податкового кодексу України «Податок на прибуток підприємств»; найбільш «гостре» питанням у цьому блоці — неприбутковий статус кредитних спілок у світлі нових норм Податкового кодексу та нової редакції «Положення про реєстр неприбуткових організацій».

АКЦІЯ «ДАМО ПОЗИТИВ!»

У рамках акції «Дамо позитив!», яку проголосила Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС), головам правлінь кредитних спілок-членів асоціації було запропоновано терміново ініціювати написання та надіслання листів від вкладників/позичальників кредитних спілок. Листів про те, як завдяки кредитній спілці, членами якої вони є, відбулася фінансова підтримка (умови життя, розвиток бізнесу, можливості щодо покращення свого добробуту, надбавка до зарплатні (при вкладах), фінансова допомога при лікуванні, весілі, розширенні фермерського господарства, зеленого туризму; втілення спільної державно-кредитної програ-

ми енергозбереження, тощо). **Мета проведення акції** — забезпечити звернення громадян до засобів масової інформації, органів державної влади на підтримку кооперативного руху в Україні та надати достовірну й позитивну інформацію про діяльність кредитних спілок як окремого сегменту ринку фінансових послуг, що дозволяє різним верствам населення поліпшити свій майновий стан, взяти участь у соціально значимих програмах.

Завдяки таким зверненням ВАКС хоче наголосити на тому, що кредитні спілки об'єднують понад 1,5 млн осіб! Що понад 86 тисяч громадян України-членів кредитних спілок вклали на депозитні рахунки

1,7 млрд гривень! Що близько 336 тисяч пересічних українців скористалися можливістю отримати в кредитних спілках кредити на загальну суму 2,74 млрд грн, таким чином кредитні спілки фінансово підтримали пересічних громадян у часи політичних і фінансових потрясень! **ВАКС пропонує:** кожній кредитній спілці зібрати хоча б по **10** таких **листів** від своїх членів-громадян України та надіслати їх на адреси Адміністрації Президента (01220, м. Київ, вул. Банкова, 11), в місцеві (районні, обласні) адміністрації та копію — на адресу ВАКС.

У цьому й наступних випусках «Вісника кредитної кооперації» ми будемо друкувати окремі листи з тих, що надходять до асоціації в рамках акції «Дамо позитив!».

**Кредитна спілка «Нарцис» (м. Хуст, Закарпатська обл.).
Членами спілки є понад 1 700 осіб (станом на кінець 2010 р.).**

Лист* члена кредитної спілки

Президенту України
Януковичу Віктору Федоровичу
Баняс Ганна Михайлівна,
Пенсіонерка, дитина війни, член кредитної спілки
«Нарцис» з 2007 року

Звернення

В моєму житті склалися такі умови, що знадобилася чимала сума грошей (більше 2 000 гривень). Пенсії мені не вистачало. Зверталася до декількох банків, але скрізь відмовляли надати мені кредити.

За рекомендацією знайомих, які є членами спілки «Нарцис», я звернулася до її голови Ряски Оксани Іванівни. І на мій подив, я отримала потрібну суму, за що дуже і дуже вдячна. Зичу їй здоров'я і благополуччя на посаді голови кредитної спілки «Нарцис».

Дуже прошу надати можливість працювати кредитним спілкам на користь малозабезпеченим людям, в тому числі і КС «Нарцис».

2011 р.

Баняс Г.М.

**Кредитна спілка «Калина» (м. Тернопіль).
Членами спілки є понад 12 000 осіб (станом на кінець 2010 р.)**

Лист члена кредитної спілки

Адміністрації Президента
від члена кредитної спілки
«Калина»
Швагук Анни Іванівни

Лист-подяка

Я працюю приватним підприємцем в смт Підволочиськ Тернопільської обл. Членом кредитної спілки «Калина» являюсь з лютого 2007 року. Послугами кредитної спілки користуюсь уже четвертий раз. Кредити отримувала на розвиток своєї підприємницької діяльності, на ремонт квартири. Мені до вподоби спілкуватися з працівниками даної кредитної спілки. Швидко обслуговування, надання кредиту на протязі одного дня без заставного майна, відсотки, під які подається кредит, мене повністю влаштовують. Не останнє місце в питаннях отримання кредиту займає те, що я маю можливість без штрафних санкцій сплачувати кредит достроково. Завдяки чому зменшується сума нарахованих процентів.

Тому я хочу висловити вдячність керівництву, працівникам кредитної спілки «Калина» за добру роботу з членами спілки, побажати дальнішого фінансового розвитку. Я маю надію, що кредитна спілка і надалі буде успішно працювати і я та інші члени спілки матимемо можливість користуватися її послугами в майбутньому.

Підпис

* У листах збережено мову оригіналу.

**Кредитна спілка «Бойківщина» (м. Дрогобич, Львівська обл.).
Членами спілки є понад 19 000 осіб (станом на кінець 2010 р.).**

Лист члена кредитної спілки

Адміністрації Президента
м. Київ,
вул. Банкова, 11
01220

Львівська обласна
державна адміністрація
м. Львів
вул. Винниченка, 18
79008

Всеукраїнська асоціація
кредитних спілок
м. Київ
вул. М. Раскової, 23,
оф. 218/б
02660

Звернення

Я, Кондур Ганна Семенівна, є членом кредитної спілки «Бойківщина» з 2001 року. На сьогоднішній день у кредитній спілці маю уже сьомий кредит. До цього часу я користувалася послугами різних банків, але коли вперше я звернулася у спілку, де мені надали кваліфіковану консультацію та пораду для вирішення своїх потреб у кредитуванні, після чого я зробила висновок, що краще користуватися послугами у кредитній спілці, ніж у банку. У спілці є багато видів кредиту, де кожний вид кредиту має свою відсоткову ставку, а саме головне, що відсотки нараховуються від залишку основної суми, а в банку рахують проценти від початкової суми. Завдяки кредитній спілці «Бойківщина» я частково придбала нові речі, оновила побутову техніку, навчила дітей, які на сьогоднішній день також користуються послугами спілки «Бойківщина». У кредитній спілці відвідувачів зустрічають привітно, оперативно та фахово обслуговують, і тому кожен хто звертається до кредитної спілки зі своїми проблемами не залишається поза увагою. Я впевнена, що кредитна спілка «Бойківщина» надійна та стабільна фінансова установа, яка користується авторитетом у громадян та має міцний потенціал для розвитку та росту спілки.

04.03.2011 р.

Кондур Г.С.

Експерт рубрики

Надія ВОЛОТОВСЬКА,
юрисконсульт
Всеукраїнської
асоціації кредитних
спілок

НОВІ ПРОЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ДЕРЖФІНПОСЛУГ

Проект розпорядження «Про погодження проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (щодо регулятивних зборів у сфері регулювання ринків фінансових послуг)»

Проект нормативно-правового акту розроблено на виконання Програми економічних реформ на 2010—2014 роки «Заможне суспільство, конкурентноспроможна економіка, ефективна влада» в частині посилення інституціональної спроможності спеціально уповноваженого органу виконавчої влади в сфері регулювання ринків фінансових послуг, підпункту 5.2.1 «Підготовка тексту законопроекту про необхідність підвищення фінансового забезпечення регулятора небанківських фінансових послуг» пункту 5.2 плану-графіка реформ за напрямком «Реформа фінанси-

вого сектора», затвердженого віце-прем'єр-міністром України С. А. Тігіпком від 19.07.2010, та пункту 53 Орієнтовного плану законопроектних робіт на 2010 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.06.2010 № 1231-р. Запропонованим проектом закону передбачається встановлення сплати спеціальних (регулятивних) зборів до державного бюджету за регулювання та нагляд фінансовими установами, які відносяться до сфери регулювання спеціального уповноваженого органу виконавчої влади в сфері регулювання ринків фінансових послуг.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Слід відзначити, що запропоновані норми проекту могли б наблизити Україну до світової практики в державному регулюванні та надзорі за фінансовими ринками, якщо запровадження таких змін дійсно дозволило б отримати фінансову незалежність Держфінпослуг і іншим органам регулювання та надзору за професійними учасниками на фінансовому та фондовому ринках. Саме фінансова незалежність може сприяти тому, щоб подолати недостатню технологічну забезпеченість таких органів, створи-

ти більш сприятливі умови для кваліфікованого, ефективного регулювання та нагляду за учасниками ринків небанківських фінпослуг. Однак, запропоновані норми передбачають сплату спеціальних зборів до держбюджету за допомогою податкових органів, що не може привести до фінансової незалежності державних регуляторів, при цьому залишається актуальною необхідність комплексного реформування роботи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади в сфері регулювання ринків фінансових послуг.

Адже Держфінпослуг має обмежені функціональні можливості та недостатній рівень політичної, відомчої й фінансової незалежності, що перешкоджає здійсненню по справжньому ефективного регулювання і нагляду за діяльністю ринків небанківських фінансових послуг України. На сьогодні поряд з отриманням державними органами регулювання та надзору фінансових ринків фінансової незалежності, є необхідність в коригуванні відомчого статусу цих органів, їх базової організаційної структури та функціональності.

**Проект розпорядження
«Про затвердження
Правил здійснення
депозитних операцій
для кредитних спілок»**

Проект розпорядження «Про затвердження Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок» (далі — проект Правил) розроблено Держфінпослуг на виконання підпункту 14.1.44 пункту 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України, Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Закону України «Про захист прав споживачів», Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 25.12.2003 р. № 177, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.01.2004 року за № 69/8668, та Положення про фінансові нормати-

ви діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, що затверджене розпорядженням Держфінпослуг від 16 січня 2004 р. № 7, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 03.02.2004 р. за № 14-8/8747.

У повідомленні про оприлюднення проекту нормативно-правового акту розробник зазначає, що на сьогодні в Україні відсутні єдині правила, які б регулювали діяльність кредитних спілок по залученню внесків (вкладів) членів кредитних спілок на депозитні рахунки, тому кредитні спілки здійснюють таку діяльність відповідно до внутрішніх положень про фінансові послуги та фінансове управління, що затверджені спостережною радою кредитної спілки відповідно до Переліку внутрішніх положень та процедур кредитної спілки, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 11.11.2003 р. № 116, зареєстрованого в Міні-

стерстві юстиції України 25 листопада 2003 року за № 1078/8399.

Також, на сьогодні відсутній документ, який би регламентував ведення облікової та реєструючої системи, зокрема обліку депозитних договорів кредитної спілки, що ускладнює бачення загальної картини діяльності кредитної спілки по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки при проведенні перевірок та виконання зобов'язань кредитної спілки перед своїми членами. Проект Правил містить загальні положення з визначеннями термінів внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, внеску (вкладу) на депозитний рахунок до запитання та депозитної операції. Також проект Правил містить норми щодо договірної регулювання депозитних операцій та порядку повернення кредитними спілками грошових коштів і сплати процентів за депозитними договорами.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Дійсно, на сьогодні відсутні єдині правила, які б регулювали діяльність кредитних спілок по залученню внесків (вкладів) членів кредитних спілок на депозитні рахунки. Однак, запропонований розробником проект Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок містить низку недоліків і потребує значного доопрацювання.

Так, наприклад, у проекті Правил наведено перелік нормативно-правових актів, відповідно до яких розроблено ці Правила. У зазначеному переліку є

посилання на Закон України «Про захист прав споживачів», при цьому відсутнє посилання та спеціальний законодавчий акт, що регулює діяльність кредитних спілок, — Закон України «Про кредитні спілки». Відповідно до проекту Правил внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок — це кошти, які надані членом кредитної спілки в управління кредитною спілкою, визначеною фінансовою організацією згідно із законодавством України, на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі

спливом встановленого договором строку.

Таке визначення перенесено з Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 16.01.2004 р. № 7. Проект Правил розроблено відповідно до ст. 14.1.44 Податкового кодексу, при цьому наведено вище визначення суперечить визначенню, даному в Податковому кодексі: «14.1.44. депозит (вклад) — кошти, які надаються фізичними чи юридичними

особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку». Якщо звернутися до визначення внеску

(вкладу) у Податковому кодексі України, то таке визначення буде застосовуватися як пріоритетне тільки щодо оподаткування (ст. 5 та 1 Податкового кодексу).

В інших випадках буде застосовуватися положення спеціального законодавства, що регулює діяльність кредитних

спілок. Тобто, у цьому випадку необхідно обов'язково приводити це визначення у всіх нормативно-правових актах до єдиного поняття. Іншими словами, є очевидна необхідність одночасно вносити зміни до розпоряджень Держфінпослуг № 7 та 177 у зв'язку зі змінами у визначенні.

Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації»

У пояснювальній записці до проекту розпорядження зазначено таке:

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта.

Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації» (далі — Проект розпорядження) розроблений Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2010 р. № 76881/1/1-10, у зв'язку із затвердженням постановою Верховної Ради України від 24.12.10 № 2891-IV звіту Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ у системі кредитної кооперації.

У зв'язку з нестабільною ситуацією як на фінансовому ринку в цілому, так і в сфері кредитної кооперації, починаючи з

2009 року на ринку кредитної кооперації спостерігається наростання проблем з платоспроможністю кредитних спілок, і як наслідок системного характеру набувають невиконання депозитних коштів членам кредитних спілок, які мають депозитні рахунки в кредитних спілках.

Крім того, певна частина кредитних спілок (близько 10 % від усієї кількості) сьогодні має значні проблеми з фінансовим станом, а, відповідно, з розрахунками за депозитними зобов'язаннями.

Причому, причина такого стану справ у половині випадків пов'язана зі зловживанням з боку керівництва спілок, включаючи використання службового становища в корисливих цілях особами, що входять до органів управління кредитних спілок.

У певній частині кредитних спілок є проблеми, пов'язані з неналежним управлінням, порушенням кооперативних принципів, надмірно ризиковою кредитною політикою, різким погіршенням платоспроможності позичальників, знеціненням заставного майна.

Зазначені проблеми в умовах фінансової кризи й зумовили

різке падіння платоспроможності таких кредитних спілок. На відміну від банків кредитні спілки не мають фінансової підтримки з боку Національного банку України, а вклади їхніх членів не захищені Фондом гарантування вкладів фізичних осіб. Крім того, вплив фінансової кризи на діяльність кредитних спілок показав, що Закон України «Про кредитні спілки» та деякі інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини в сфері кредитної кооперації, потребують концептуального вдосконалення як у частині діяльності кредитних спілок, так і в організації їхнього корпоративного управління.

2. Мета і шляхи її досягнення.

Основними цілями розробки Проекту розпорядження є:

- поліпшення ситуації на ринку кредитної кооперації, у тому числі, шляхом стабілізації діяльності кредитних спілок та забезпечення повернення вкладів (депозитів) їхнім членам;
- підтримка подальшого розвитку системи кредитної кооперації кредитних спілок;
- удосконалення пруденційного нагляду за кредитними

спілками;

- розроблення механізму інформування громадськості про діяльність небанківських фінансових установ, можливостей та ризиків системи кредитної кооперації;

- мінімізація впливу на діяльність кредитних спілок кризових явищ, що можуть виникнути в майбутньому.

3. Правові аспекти.

Прийняття Проекту розпорядження в частині затвердження Плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації потребуватиме в майбутньому внесення змін до деяких нормативно-правових актів України.

У сфері суспільних відносин, що підпадають під Проект розпорядження, діють такі закони та нормативно-правові акти:

- Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»;

- Закон України «Про кредитні спілки»;

- «Ліцензійні умови провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг», затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 2 грудня 2003 р. № 146, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2003 р. за № 1225/8546;

- «Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок», затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 16 січня

2004 р. № 7, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2004 р. за № 148/8747;

- «Порядок складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України», затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 25 грудня 2003 р. № 177, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 19.01.2004р. за № 69/8668.

Проектом розпорядження передбачено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про Фонд гарантування вкладів членів кредитних спілок» (реєстраційний номер 3265), проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації» (реєстраційний номер 2256) та проекту Закону України «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про кредитні спілки» (щодо створення саморегулювних організацій кредитних спілок) (реєстраційний номер 6010).

4. Фінансово-економічне обґрунтування.

Прийняття Проекту розпорядження не потребує додаткових видатків із Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів.

Проект розпорядження підлягає погодженню з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством юстиції України та Міністерст-

вом внутрішніх справ України.

6. Регіональний аспект.

Проект розпорядження не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

7. Запобігання корупції.

У проекті розпорядження відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилася.

8. Громадське обговорення.

Проект розпорядження обговорювався 9 лютого 2011 року із Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок та Національною асоціацією кредитних спілок України.

9. Позиція соціальних партнерів.

План заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації не потребує погодження Федерацією роботодавців України та Федерацією професійних спілок України.

10. Прогноз результатів.

Кількісними прогнозними результатами Проекту розпорядження можуть бути:

- зменшення кількості членів кредитних спілок, яким не повертаються вклади (депозити);

- зменшення кількості кредитних спілок, які мають фінансові проблеми;

- зменшення кількості звернень громадян щодо діяльності кредитних спілок;

- збільшення кількості кредитних спілок, які беруть участь в об'єднаннях, які є саморегулювальними організаціями на ринку кредитної кооперації.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Слід зазначити, що нормативно-правовий акт, який би містив перелік заходів, спрямованих на підтримку та подальший розвиток системи кредитної коопе-

рації, на сьогодні є очікуваним та необхідним для ринку кредитних спілок. Проте, проаналізувавши деякі положення проекту Плану заходів, потрібно відзначити, що вони спрямовані не на підтримку подальшого розвитку системи

кредитної кооперації, а на підвищення та концентрацію контролюючих заходів з боку органів державної влади, а також на пріоритет у застосуванні до учасників ринку заходів у вигляді примусової санації та ліквідації.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, що надаються Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України»

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, що надаються Державною комісією з

регулювання ринків фінансових послуг України» розроблено Держфінпослуг на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 05.01.11 № 33 «Про деякі питання надання платних адміністративних послуг».

На сьогодні відсутній документ, який би визначав перелік платних адміністративних послуг, що надаються Державною комісією з регулювання ринків

фінансових послуг України. Тому проектом Постанови передбачено затвердження такого переліку, із зазначенням нормативно-правових актів, відповідно до яких надаються платні адміністративні послуги та нормативно правових актів, якими встановлено плату за надання тієї чи іншої адміністративної послуги та результат надання послуги.

Інформаційний лист щодо складання та подання фінансової звітності за 2010 рік до Держфінпослуг

Інформація, що викладена в листі, надана з метою сприяння складанню фінансовими установами достовірної та прозорої фінансової звітності за 2010 рік та керуючись статтею 14, пунктами 8 та 18 частини першої статті 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

У листі містяться посилання на положення законів, якими фінансові установи повинні керуватися при складанні звітності. Насамперед, це стаття 14 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулю-

вання ринків фінансових послуг» та стаття 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Також, у своєму листі державний регулятор звертає увагу учасників ринку на наказ Міністерства фінансів України від 10.06.10 № 382, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.07.2010 р. за № 470/17765, яким внесено зміни до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.06.99 р. за № 398/-3691 (із змінами), та запроваджено нову редакцію форми Звіту про рух грошових коштів. Зокрема, при поданні фінансо-

вої звітності за 2010 рік Держфінпослуг пропонує звернути увагу на таке: ломбарди, кредитні спілки та інші кредитні установи складають форму Звіту про рух грошових коштів тільки у паперовому вигляді з урахуванням вищезазначених змін.

Крім того, звертає увагу фінансових установ на те, що при складанні форми Звіту про рух грошових коштів за 2010 рік:

- слід керуватися Змінами до Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 12.01.2011 № 10;
- відповідно до спільного листа Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 31-

34020-06-5/893 та Державного комітету статистики України від 14.01.2011 № 04/4-7/28 дані в рядках графи 4 «За аналогічний період попереднього

року» форми Звіту про рух грошових коштів за 2010 рік підприємствами можуть не наводитися у зв'язку з тим, що показники розділу I «Рух грошових

коштів в результаті операційної діяльності» зазначеної форми за 2010 рік не збігаються з показниками цього розділу за 2009 рік.

РОЗ'ЯСНЕННЯ ДПА

ХТО ВВАЖАЄТЬСЯ ПОДАТКОВИМ АГЕНТОМ ТА ЯКІ ОБОВ'ЯЗКИ ВІН МАЄ?

Відповідь: Відповідно до п.18.1 ст.18 розділу I Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755 (далі — ПКУ), податковим агентом визнається особа, на яку Податковим кодексом покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків.

Згідно з пп. 14.1.180 п. 14.1 ст. 14 розділу I ПКУ, податковий агент щодо податку на доходи фізичних осіб — є юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ), самозайнята особа, представництво нерезидента - юридичної особи, які незалежно від організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками та/або форми нарахування (виплати, надання) доходу (у грошовій або негрошовій формі) зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок, передбачений розділом IV ПКУ, до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність податковим органам та нести відповідальність за порушення його норм в порядку, передбаченому ст. 18 та розділом IV ПКУ.

Особи, які мають статус податкових агентів, відповідно до п.176.2 ст.176 розділу IV ПКУ, зобов'язані:

а) своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету податок з доходу, що виплачується на користь платника податку та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок;

б) подавати у строки, встановлені цим Кодек-

сом для податкового кварталу, якщо інше не визначено нормами цього Кодексу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до органу державної податкової служби за місцем свого розташування.

Такий розрахунок подається незалежно від того, виплачує чи ні доходи платникам податку зазначена особа протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності з зазначених питань не допускається.

У разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи не уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) податок до бюджету, податковий розрахунок у вигляді окремого витягу за такий підрозділ подає юридична особа до органу державної податкової служби за своїм місцезнаходженням та надсилає копію такого розрахунку до органу державної податкової служби за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу в установленому порядку;

в) подавати на вимогу платника податку відомості про суму виплаченого на його користь доходу, суму застосованих соціальних податкових пільг та суму утриманого податку;

г) подавати органу державної податкової служби інші відомості про оподаткування доходів окремого платника податку в обсягах та згідно з процедурою, визначеною цим розділом та розділом II цього Кодексу;

г) нести відповідальність відповідно до закону в разі неподання або несвоечасного подання податкового розрахунку. Зазначені в ньому суми податку, що сплачуються до бюджету, є узгодже-

ними сумами податкових зобов'язань податкового агента та в разі неповної чи несвоечасної сплати стягуються до бюджету разом із сплатою штрафів та пені, які нараховуються від першого до останнього дня строку подання податкового розрахунку, встановленого цим Кодексом;

д) подавати до органу державної податкової служби за місцем його реєстрації податкову декларацію з податку на доходи фізичних осіб за базовий податковий період, що дорівнює календарному місяцю, за формою, встановленою центральним податковим органом, про загальні суми доходів, що нараховані (виплачені, надані) на користь платників податку, і загальні суми податку на доходи фізичних осіб, що утримані з цих доходів, а також обсяги перерахованого податку до бюджету.

Така декларація подається незалежно від того, виплачує чи ні доходи платникам податку податковий агент протягом звітного періоду.

Проте, податкові агенти відповідно до п.18.2 ст.18 розділу I ПКУ, прирівнюються до платників податку і мають права та виконують обов'язки, встановлені ПКУ для платників податків, а згідно п.176.1 ст.176 розділу IV ПКУ, платники податків зобов'язані:

а) вести облік доходів і витрат в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподаткованого доходу, у разі якщо такий платник податку зобов'язаний відповідно до цього розділу подавати декларацію або має право на таке подання з метою повернення надміру сплачених податків, у тому числі при застосуванні права на податкову знижку.

Форми такого обліку та порядок його ведення визначаються центральним органом державної податкової служби;

б) отримувати та зберігати протягом строку давності, встановленого цим Кодексом, документи первинного обліку, в тому числі на підставі яких визначаються витрати при розрахунку інвестиційного прибутку та формується податкова знижка платника податку;

в) подавати податкову декларацію за встановленою формою у визначені строки у випадках, коли згідно з нормами цього розділу таке подання є обов'язковим.

На вимогу органу державної податкової служби та в межах його повноважень, визначених законодавством, платники податку зобов'язані пред'являти документи і відомості, пов'язані з виникненням доходу або права на отримання податкової знижки, обчисленням і сплатою податку, та підтверджувати необхідними документами достовірність відомостей, зазначених у податковій декларації з цього податку;

г) подавати особам, які згідно з цим Кодексом визначені відповідальними за утримання (нарахування) та сплату податку до бюджету, документи на підтвердження права платника податку, який отримує такі доходи, на застосування соціальних податкових пільг;

г) у порядку, визначеному законом, допускати посадових (службових) осіб органу державної податкової служби на територію або до приміщень, що використовуються платником податку для отримання доходів від провадження господарської діяльності;

д) здійснювати заходи, передбачені цим Кодексом, у разі зміни підстав для отримання податкової соціальної пільги;

е) своєчасно сплачувати узгоджену суму податкових зобов'язань, а також суму штрафних (фінансових) санкцій, нарахованих органом державної податкової служби, та пені, за винятком суми, що оскаржується в адміністративному або судовому порядку;

е) подавати податкову декларацію за результатами звітного року у строки, передбачені для платників податку на доходи фізичних осіб, якщо протягом календарного року дохід, що оподатковується за ставками, встановленими пунктом 167.1 статті 167 цього Кодексу, виплачується платнику податку двома або більше податковими агентами, і при цьому загальна сума такого доходу за будь-який календарний місяць перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року.

ДПП в Святошинському районі м. Києва

ДПА РОЗ'ЯСНИЛА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАКТИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ ЛИСТ

від 28.01.2011 р. № 2337/7/23-7017/125

Про окремі питання проведення фактичних перевірок

В зв'язку з введенням в дію з 01.01.2011 р. Податкового кодексу України (далі — Кодекс) та внесенням змін до Закону України від 06.07.95 р. № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі — Закон N 265) Державна податкова адміністрація України в частині окремих питань здійснення фактичних перевірок повідомляє наступне.

Відповідно до пункту 75.1 статті 75 Кодексу органи державної податкової служби мають право проводити камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки.

При цьому згідно з підпунктом 75.1.3 пункту 75.1 статті 75 фактичною вважається перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється органом державної податкової служби щодо дотримання порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, патентів, свідоцтв, у тому числі свідоцтв про державну реєстрацію, виробництва та обігу підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).

Фактична перевірка здійснюється без попередження платника податків (особи).

Загальні вимоги до порядку організації та проведення фактичних перевірок передбачені нормами статті 80 Кодексу.

Так, фактична перевірка може проводитися на підставі рішення керівника органу податкової служби, оформленого наказом, копія якого вручається платнику податків або його уповноваженому представнику під розписку до початку проведення такої перевірки, та за наявності хоча б однієї з обставин, передбачених пунктом 80.2 статті 80.

При цьому в наказі рекомендується **враховувати обов'язкові реквізити, передбачені для направлення на проведення перевірки** згідно з пунктом 81.1 статті 81 Кодексу. Такий наказ складається окремо на кожного суб'єкта господарювання з врахуванням (зазначенням переліку) його господарських об'єктів (у разі наявності), які підлягають перевірці, з зазначенням посад та прізвищ посадових осіб, які проводитимуть перевірку.

Допуск посадових осіб органів державної податкової служби до проведення фактичної перевірки здійснюється згідно з статтею 81 Кодексу.

Одночасно слід зазначити, що на відміну від наказу на проведення перевірки, направлення з зазначенням [реквізитів], передбачених абзацом першим пункту 81.1 статті 81 Кодексу, складається окремо по кожному суб'єкту чи об'єкту, який підлягає перевірці згідно наказу, а також окремо на кожного перевіряючого.

Непред'явлення платнику податків (його посадовим (службовим) особам або особам, які фактично проводять розрахункові операції) направлення на проведення перевірки або **пред'явлення направлення, оформленого з порушенням вимог**, установлених абзацом першим пункту 81.1 статті 81, є підставою для недопущення посадових осіб органу державної податкової служби до проведення документальної виїзної або фактичної перевірки. Відмова платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) від допуску до перевірки на інших підставах не дозволяється.

У випадку відмови платника податків (його посадових (службових) осіб, представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) у допуску до проведення перевірки складається акт, який засвідчує факт відмови.

При пред'явленні направлення платнику податків та/або посадовим (службовим) особам платника податків (його представникам або особам, які фактично проводять розрахункові операції) такі особи розписуються у направленні із зазначенням свого прізвища, імені, по батькові, посади, дати і часу ознайомлення.

У разі відмови платника податків (його посадових (службових) осіб, представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) розписатися у направленні на перевірку складається акт, який засвідчує факт відмови. У такому випадку акт про відмову від підпису у направленні на перевірку є підставою для початку проведення такої перевірки.

Що стосується особливостей проведення фактичної перевірки, то така перевірка, відповідно до пункту 80.7 статті 80 Кодексу, проводиться двома і більше посадовими особами органу державної податкової служби у присутності посадових осіб суб'єкта господарювання або його представника та/або особи, що фактично здійснює розрахункові операції.

Одночасно згідно з пунктом 80.4 статті 80 Кодексу перед початком фактичної перевірки, з питань дотримання порядку здійснення розрахункових операцій та ведення касових операцій **може бути проведена контрольна розрахункова операція**. При цьому товари, які були отримані посадовими особами органів державної податкової служби під час проведення контрольної розрахункової операції, підлягають поверненню платнику податків у непошкодженому вигляді.

З метою встановлення реальних показників щодо діяльності платника податків, яка здійснюється на відповідному місці її провадження, під час проведення перевірки посадовими особами, які здійснюють таку перевірку, **може проводитися хронометраж господарських операцій**, за результатами якого складається довідка, що підписується посадовими особами органу державної податкової служби та посадовими особами суб'єкта господарювання або його представника та/або особами, що фактично здійснюють господарські операції.

Тривалість фактичної перевірки не повинна перевищувати 10 діб, з правом подовження на строк до 5 діб за підстав, визначених пунктами 82.3.1 та 82.3.2 Кодексу.

Результати фактичної перевірки оформляються актом (довідкою) у порядку, визначеному п. 86.5 Кодексу, з врахуванням рекомендованого переліку питань, які необхідно відображати у акті перевірки, згідно додатку до цього листа. **Довідка про результати проведення хронометражу є невід'ємною частиною (додатком) акта (довідки) про результати фактичної перевірки**.

З метою забезпечення реалізації прав платника податків у Кодексі передбачено обов'язок контролюючого органу прийняти податкове повідомлення-рішення у чітко встановлені терміни, а саме протягом десяти робочих днів з дня, наступного за днем вручення платнику податків акта перевірки у порядку, передбаченому статтею 58 цього Кодексу, для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень, а за наявності заперечень посадових осіб платника податків до акта перевірки приймається з урахуванням висновку про результати розгляду заперечень до акта перевірки - протягом трьох робочих днів, наступних за днем розгляду заперечень і надання (надсилання) письмової відповіді платнику податків.

Враховуючи зазначене, для недопущення порушення строків прийняття податкових повідомлень-рішень за результатами фактичних перевірок у разі якщо господарський об'єкт суб'єкту господарювання, що перевірявся, має інше територіально-адміністративне розташування ніж такий суб'єкт, ДПА України зобов'язує акти перевірок господарських об'єктів не пізніше наступного дня за днем їх реєстрації у органі ДПС, який проводив перевірку, направляти до органу ДПС за місцем реєстрації суб'єкта господарювання для прийняття відповідного рішення одночасно засобами поштового зв'язку (оригінал) та електронного чи факсового зв'язку (сканована завірена копія).

Що стосується змін до Закону № 265, то серед основних слід виділити лібералізацію системи штрафних санкцій, передбачену пунктом 1 статті 17 цього Закону, та запровадження з 01.01.2012 р. елект-

ронної контрольної стрічки РРО та модемів призначених для передачі копії сформованих реєстратором розрахункових операцій розрахункових документів і фіскальних звітних чеків в електронній формі по дротових або бездротових каналах зв'язку.

Державна податкова адміністрація України направляє цей лист для відома та використання в роботі та зобов'язує довести його зміст до підпорядкованих податкових органів.

<...>

Заступник Голови

І. Носачова

СУДОВА ПРАКТИКА

«КУРІННЯ ЗАБОРОНЕНО!»: ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ДО КРЕДИТНИХ СПІЛОК ШТРАФНИХ САНКЦІЙ

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА 01025, м. Київ, вул. Десятинна, 4/6, тел. 278-43-43

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

м. Київ

20 січня 2011 року 09:31 № 2а-18918/10/2670

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі судді Амельохіна В.В. розглянувши в порядку скороченого провадження адміністративну справу

за позовом Державної податкової інспекції у Дніпровському районі м. Києва
до Кредитної спілки «_____»
про стягнення заборгованості в розмірі 3 400,00грн.,

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Державна податкова інспекція у Дніпровському районі м. Києва (далі по тексту — позивач) звернулася з позовом до Кредитної спілки «_____» (далі по тексту — відповідач) про стягнення заборгованості в розмірі 3 400,00 грн.

Позовні вимоги мотивовані тим, що в супереч вимогам Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» відповідачем своєчасно не сплачено суму заборгованості по сплаті штрафних санкцій.

Ухвалою суду від 24 грудня 2010 року відкрито скорочене провадження у справі на підставі пункту 3 частини першої статті 183-2 Кодексу адміністративного судочинства України.

Ухвала суду про відкриття скороченого провадження надіслана сторонам, яким запропоновано в строк до 20 січня 2011 року надати заперечення проти позову та додаткові докази в обґрунтування позовних вимог.

19 січня 2011 року відповідачем через канцелярію суду надано заперечення на позовну заяву.

Враховуючи вищенаведене, справа розглядається в порядку скороченого провадження без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі, на підставі наявних у справі доказів. Розглянувши подані сторонами документи і матеріали, з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, оцінивши докази, які мають значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд прийшов до висновку, що надані сторонами докази та повідомлені ними обставини є достатніми для розгляду справи в порядку скороченого провадження та прийняття рішення по справі, позовні вимоги є обґрунтованими та підлягають задоволенню в повному обсязі з огляду на наступне.

Кредитна спілка «_____» перебуває на обліку як платник податків у Державній податковій

інспекції у Дніпровському районі м. Києва з 25.05.2004 р. за № 09314.

Відповідно до проведеної перевірки відповідача, позивачем складено Акт (довідка) перевірки за дотриманням суб'єктами господарювання порядку проведення розрахунків за товари (послуги), вимог з регулювання обігу готівки, наявності торгових патентів і ліцензій № 0275/26/53/23-26501589 від 19.07.2010р. (далі по тексту — Акт перевірки), яким встановлено порушення статті 15-2 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.1995, № 481/95-ВР, а саме: в офісному приміщенні № 412, яке орендує Кредитна спілка «_____», відсутня інформація, яка складається із графічного знака про заборону куріння та тексту такого змісту «Куріння заборонено!».

Акт перевірки №0275/26/53/23-26501589 від 19.07.2010р. підписаний представником відповідача Козелецькою О.М. без заперечень та зауважень.

На підставі Акту перевірки позивачем винесено рішення про застосування фінансових санкцій від 21.07.2010 р. №28/23-26501589/0275 на суму 3 400,00 грн штрафу, яке отримане відповідачем 22.07.2010 р., що підтверджується копією поштового повідомлення наявного в матеріалах даної справи. Відповідно до статті 15-2 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» у місцях та закладах, де куріння заборонено, має бути розміщена наочна інформація, яка складається із графічного знака про заборону куріння та тексту такого змісту: «Куріння заборонено!». У спеціально відведених для куріння місцях розміщується наочна інформація, яка складається із відповідного графічного знака та тексту такого змісту: «Місце для куріння. Куріння шкодить Вашому здоров'ю!». У закладах громадського харчування відводиться не менше 50 відсотків площі торгових залів таких закладів для обслуговування осіб, які не курять. Власник або уповноважені ним особи чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень зобов'язані відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, яку завдає здоров'ю людини куріння тютюнових виробів. У місцях для куріння має бути розміщено прямокутний графічний знак із текстом такого змісту: «Місце для куріння» та інформація про шкоду, яку завдає здоров'ю людини куріння тютюнових виробів, із текстом такого змісту: «Куріння шкодить Вашому здоров'ю!».

Згідно з абз. 10 частини другої статті 17 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» за не обладнання спеціально відведених для куріння місць та нерозміщення наочної інформації, передбаченої статтею 15-2 цього Закону накладається штраф у розмірі 3400 гривень.

Доказів, які б свідчили про погашення заборгованості по сплаті штрафних санкцій на день розгляду справи відповідач суду не надав.

Оскільки спір вирішено на користь суб'єкта владних повноважень, звільненого від сплати судового збору, а також відсутності витрат позивача-суб'єкта владних повноважень, пов'язаних із залученням свідків та проведенням судових експертиз, судові витрати (судовий збір) стягненню з відповідача не підлягають.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 8, 9, 10, 11, 71, 128, 160-163, 183-2 Кодексу адміністративного судочинства України, -

ПОСТАНОВИВ:

Позов Державної податкової інспекції у Дніпровському районі м. Києва задовольнити повністю.

Стягнути з Кредитної спілки «_____» (код ЄДРПОУ 265 _____, проспект _____, 7-А, оф. 412, м. Київ, 02160) на користь Держави (рахунок: УДК у Дніпровському районі м. Києва, ідентифікаційний код 26077906, Банк одержувач ГУ ДКУ у м. Києві, МФО 820019, р/р 34122999700005) суму заборгованості по сплаті штрафних санкцій в розмірі 3 400 (три тисячі чотириста) гривень.

Постанова набирає законної сили після закінчення строку подання заяви про апеляційне оскарження, встановленого Кодексом адміністративного судочинства України, якщо таку заяву не було подано.

Якщо було подано заяву про апеляційне оскарження, але апеляційна скарга не була подана у встановлений строк постановою набирає законної сили після закінчення цього строку.

Постанова може бути оскаржена до суду апеляційної інстанції протягом десяти днів за правилами, встановленими ст.ст. 183-2, 185-187 Кодексу адміністративного судочинства України, шляхом подання через суд першої інстанції апеляційної скарги.

Суддя

В.В. Амельохін

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення»

Стаття 13. Обмеження щодо реалізації (продажу) та вживання тютюнових виробів

Стаття 13. Обмеження щодо реалізації (продажу) та вживання тютюнових виробів

Частина 3.

«Забороняється, крім спеціально відведених для цього місць, куріння тютюнових виробів:

1) у закладах громадського харчування;
2) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ;

3) у приміщеннях закладів культури;

4) у приміщеннях закритих спортивних споруд;

5) у приміщеннях підприємств, установ та організацій всіх форм власності.

У місцях та закладах, де куріння заборонено, має бути розміщена наочна інформація, яка складається із графічного знака про заборону куріння та тексту такого змісту: «Куріння заборонено!».

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Особи, винні у порушенні законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, несуть відповідальність згідно з законом.

За порушення норм цього Закону спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності застосовує фінансові санкції до суб'єктів господарювання

ДОНЕЦЬКИЙ СУД УХВАЛИВ РІШЕННЯ В СПРАВІ ЩОДО ВІДМОВИ КРЕДИТНІЙ СПІЛЦІ У ВИДАЧІ ЛІЦЕНЗІЇ

Донецький окружний адміністративний суд виніс рішення на користь кредитної спілки в справі щодо відмови у видачі ліцензії.

Донецький окружний адміністративний суд

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

18 січня 2011 р.

Справа № 2а-27235/10/0570

15 год. 45 хв. приміщення суду за адресою: м. Донецьк, вул. 50 Гвардійської дивізії, 17
Донецький окружний адміністративний суд у складі колегії суддів:

головуючого судді	Чекменьова Г.А.
суддів	Мозгової Н.А., Зекунова Е.В.
при секретарі	Токмаковій Є.А.
за участю: представника позивача	Тищенко М.А., Зайчук О.В.

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Кредитної спілки «Схід» до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України про визнання нечинним рішення та спонукання вчинити певні дії,

ВСТАНОВИВ:

Позивач Кредитна спілка «Схід» звернулася до суду з позовом до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України про визнання нечинним рішення та спонукання вчинити певні дії.

В обґрунтування заявлених позовних вимог позивач зазначив, що він здійснює діяльність по наданню фінансових послуг населенню з 1998 р. У зв'язку із закінченням терміну дії ліцензії він звернувся до відповідача із заявами від 27.08.2010 р., які були отримані відповідачем 30.08.2010 року. Проте, 11.10.2010 р. позивач отримав від відповідача повідомлення з додатком рішень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.09.2010 року № 2699-ЛК та від 28.09.2010 року № 2700-Л про залишення заяв позивача про видачу ліцензій без розгляду. Зазначені рішення відповідача вважає неправомірним через невідповідність вимогам законодавства та пропуск строку для його прийняття. Просив визнати протиправним та скасувати рішення Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 29.09.2010 року № 2699-ЛК та від 28.09.2010 року № 2700-Л.

У судовому засіданні представник позивача підтримав заявлений позов з підстав, викладених в позовній заяві, надав додаткові документи в обґрунтування позовних вимог, які просив задовольнити у повному обсязі.

Відповідач в судове засідання не з'явився, був належним чином повідомлений про дату, час та місце судового розгляду справи, направив до суду письмові заперечення проти позову, в яких просив суд розглянути справу за відсутністю представника відповідача. У запереченнях відповідач зазначив, що заяви позивача про видачу ліцензії були залишені без розгляду у зв'язку з неподанням документів, що підтверджують проведення останніх загальних зборів, зокрема, реєстру осіб, які брали участь у цих зборах.

Заслухавши представників позивача, розглянувши та перевіривши матеріали справи, суд встановив наступні обставини.

30.08.2010 р. відповідач отримав заяву позивача про видачу ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки від 27.08.2010 р. № 41 та заяву про видачу ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки від 27.08.2010 р. № 42 (а.с.6-9).

Рішенням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.09.2010 року № 2699-ЛК та від 28.09.2010 року № 2700-Л (а.с.12-13) вказані заяви позивача про видачу ліцензій були залишені без розгляду у зв'язку з тим, що документи подані не в повному обсязі, а саме не подано реєстр членів кредитної спілки, які брали участь у загальних зборах від 24.04.2010 р. за дорученням.

У наданій позивачем копії реєстру членів кредитної спілки, присутніх на загальних зборах членів кредитної спілки 24.04.2010 р. (а.с.14) зазначені 16 осіб.

Таким чином, судом встановлено, що спір виник саме з питання не надання позивачем повного реєстру членів кредитної спілки, зокрема, як тих, що були фактично присутні на зборах 24.04.2010 р., так і тих, інтереси яких були представлені на підставі доручень.

Враховуючи встановлені по справі обставини суд дійшов висновку про те, що позовні вимоги підлягають задоволенню з огляду на таке.

Згідно ч. 1 ст. 21 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» державне регулювання ринків фінансових послуг здійснюється щодо ринків цінних паперів та похідних цінних паперів — Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Відповідно до ст. 23 зазначеного Закону уповноважений орган є центральним органом виконавчої влади, який працює за колегіальним принципом.

Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затверджене Указом Президента України від 4 квітня 2003 року № 292/2003, зокрема, містить наступні приписи:

1. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (далі — Комісія) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Комісія — це спеціально уповноважений орган виконавчої влади у сфері регулювання ринків фі-

нансових послуг у межах, визначених законодавством.

2. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, а також цим Положенням.

3. Основними завданнями Комісії у межах її повноважень є:

проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері надання фінансових послуг;

розроблення і реалізація стратегії розвитку ринків фінансових послуг;

здійснення державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг і додержанням законодавства в цій сфері;

4. Комісія відповідно до покладених на неї завдань та у межах своєї компетенції:

4) здійснює реєстрацію фінансових установ та веде Державний реєстр фінансових установ;

5) здійснює реєстрацію та веде реєстр саморегульованих організацій;

6) визначає порядок ведення та веде реєстр аудиторів, яким надається право на проведення аудиторських перевірок фінансових установ;

7) дає висновки про віднесення операцій до того чи іншого виду фінансових послуг;

8) здійснює в установленому порядку ліцензування діяльності фінансових установ, затверджує ліцензійні умови провадження діяльності з надання фінансових послуг і порядок контролю за їх додержанням.

Таким чином, відповідач є центральним органом виконавчої влади, який здійснює у встановленому порядку ліцензування діяльності фінансових установ, затверджує ліцензійні умови провадження діяльності з надання фінансових послуг і порядок контролю за їх додержанням, тобто є суб'єктом владних повноважень у спірних правовідносинах.

Відповідно до положень ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Нормами ч. 3 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Ліцензійними умовами провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затвердженими Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 02.12.2003 № 146, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2003 р. за № 1225/8546, передбачено, що ці ліцензійні умови розроблені відповідно до вимог Законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про кредитні спілки», Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого Указом Президента України від 4 квітня 2003 року № 292/2003, Положення про Державний реєстр фінансових установ, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 серпня 2003 року № 41 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 11 вересня 2003 року за № 797/8118, та інших нормативно-правових актів, які регулюють діяльність кредитних спілок щодо надання фінансових послуг.

Розділ 2 зазначених ліцензійних умов містить перелік документів, які подаються для отримання ліцензії, порядок їх подання та розгляду.

Відповідно до п. 2.1. ліцензійних умов для отримання ліцензії на здійснення зазначеного в ній виду діяльності з надання фінансових послуг заявник особисто або через уповноважений ним орган чи осо-

бу звертається до відповідного департаменту Держфінпослуг із заявою про видачу ліцензії, до якої додаються, в тому числі, згідно підпункту 10) пункту 2.1. засвідчені відбитком печатки та підписом керівника кредитної спілки копії документів, що підтверджують проведення останніх загальних зборів, а саме: копія публікації повідомлення про скликання загальних зборів у відповідних засобах масової інформації; примірник запрошення на загальні збори та інших документів, що надсилалися листом (вручалися) кожному члену кредитної спілки; копія протоколу загальних зборів та реєстр осіб, які брали участь у цих зборах. Кредитні спілки, які на дату подання заяви проводили тільки установчі збори, подають засвідчені відбитком печатки та підписом керівника кредитної спілки копії протоколу установчих зборів та реєстру осіб, які брали участь у цих зборах.

Таким чином, відповідно до приписів підпункту 10) пункту 2.1. Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, для отримання ліцензії слід надати саме реєстр осіб, які брали участь у цих зборах, а не реєстр осіб, інтереси яких були представлені на зборах. Посилання відповідача на те, що не присутні на зборах члени кредитної спілки брали участь у зборах за дорученням, суд не приймає до уваги, оскільки вислів «брати участь» можна розуміти лише як умову особистої фактичної присутності при певній події. Натомість, реалізація своїх прав та обов'язків через представника за дорученням не може вважатися особистою участю особи у тій, чи іншій юридично значущій події.

Отже, наданий позивачем реєстр осіб, які брали участь у загальних зборах членів кредитної спілки шляхом особистою присутності, суд вважає належним документом, який надається до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України поряд іншими документами, необхідними для отримання ліцензії відповідно Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг.

Крім того, суд враховує, що відповідач на час прийняття спірних рішень мав відомості про дотримання позивачем вимог законодавства щодо порядку скликання та проведення засідань її органів управління, в тому числі загальних зборів членів спілки, підтвердження їх правомочності при прийнятті відповідних рішень, що підтверджується наданою позивачем копією акту інспекції дотримання вимог чинного законодавства у сфері надання фінансових послуг кредитною спілкою «Схід» (а.с.58-66). Отже, при прийнятті спірних рішень відповідач мав інформацію щодо правомочності попередніх загальних зборів членів кредитної спілки, та складу осіб, представництво яких здійснювали особи, які особисто брали участь у загальних зборах. Аналогічним чином, користуючись наданими повноваженнями, відповідач має можливість перевірити правомочність загальних зборів членів кредитної спілки «Схід», що відбулися 24.04.2010 р.

Щодо порушення строку прийняття рішень про залишення заяв позивача без розгляду, який передбачений п. 2.7. Ліцензійних умов, відповідач обґрунтованих пояснень взагалі не надав, з чого суд робить висновок про недотримання відповідачем встановленого строку прийняття спірних рішень.

Стаття 11 КАС України передбачає, що розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Відповідно до ст. 71 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 72 цього Кодексу, а в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

З огляду на наведені обставини, з урахуванням матеріалів справи, суд дійшов висновку, що при прийнятті спірних рішень не дотримані приписи законодавства, що регулює спірні відносини, спірні рішення відповідача прийняті безпідставно та підлягають скасуванню, а заяви позивача про видачу ліцензії підлягають розгляду відповідачем по суті. Отже, заявлені по справі позовні вимоги підлягають задоволенню у повному обсязі.

Відповідно до ст. 94 КАС України, якщо судове рішення ухвалене на користь сторони, яка не є су-

б'єктом владних повноважень, суд присуджує всі здійсненні нею документально підтверджені судові витрати з державного бюджету України.

Керуючись ст. ст. 11, 17, 69-72, 86, 87, 94, 158-163, 167, 254 КАС України, суд

ПОСТАНОВИВ:

Позов Кредитної спілки «Схід» до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України про визнання нечинним рішення та спонукання вчинити певні дії – задовольнити.

Визнати протиправним та скасувати рішення Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.09.2010 року № 2699-ЛК та від 28.09.2010 року № 2700-Л.

Зобов'язати Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України прийняти до розгляду заяви Кредитної спілки «Схід» про видачу ліцензій, надані 30.08.2010 року з доданими документами. Стягнути з Державного бюджету України на користь Кредитної спілки «Схід» (код ЄДРПОУ 2560-7298) витрати зі сплати судового збору у розмірі 3 (три) грн. 40 коп.

Вступна та резолютивна частина постанови складена у нарадчій кімнаті та проголошена у судовому засіданні 18 січня 2011 року. Постанова у повному обсязі виготовлена 21 січня 2011 року.

У разі подання апеляційної скарги постанова, якщо її не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті апеляційного провадження або набрання законної сили рішенням за наслідками апеляційного провадження.

Апеляційна скарга на постанову може бути подана через Донецький окружний адміністративний суд протягом десяти днів з дня отримання копії постанови. Копія апеляційної скарги одночасно надсилається особою, яка її подає, до суду апеляційної інстанції.

ГРАФІК ЗАХОДІВ

Графік заходів ВАКС на II квартал 2011р.*

Дата проведення	Місце проведення/організатор	Тема заходу	Цільова аудиторія	Лектори	Тривалість заходу
26—29 квітня	м. Київ/ Університет банківської справи НБУ	Обов'язкове навчання керівників та головних бухгалтерів кредитних спілок щодо відповідності професійним вимогам, встановленим Держфінпослуг	Керівники, головні бухгалтери, бухгалтери кредитних спілок	Лектори затверджені Держфінпослуг	4 дні
4—7 травня	м. Львів/ Університет банківської справи НБУ в м. Львові	Обов'язкове навчання керівників та головних бухгалтерів кредитних спілок щодо відповідності професійним вимогам, встановленим Держфінпослуг	Керівники, головні бухгалтери, бухгалтери кредитних спілок	Лектори затверджені Держфінпослуг	4 дні
22 травня	м. Київ/ВАКС	Круглий стіл «Обговорення законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (законопроект № 2256)»	ВАКС, кредитні спілки, представники державних органів		1 день
1—4 червня	м. Севастополь/ ВАКС, Університет банківської справи в м. Севастополь	Міжнародний Форум кредитних спілок У рамках Форуму — Конференція ВАКС.	Кредитні спілки, представники державних органів, міжнародних організацій, партнери, фахівці, експерти.		4 дні

* УВАГА! За змінами в плані навчальних заходів слідкуйте на головній сторінці сайту ВАКС — www.vaks.org.ua.